

Aan

De minister van Infrastructuur en Waterstaat

nota

Beantwoording vragen van de leden Stoffer en Gabriëls
over de inzet van innovatie waterzuiveringstechnieken

TER BESLISSING

Datum

30 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/190931

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Stoffen en Waterketen

Beslistermijn

20-08-2024

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Op 27 juni jl. hebben de leden Stoffer (SGP) en Gabriëls (GroenLinks-PvdA) schriftelijke vragen gesteld betreffende de inzet van innovatieve zuiveringstechnieken. De beantwoording van deze vragen wordt u hierbij voorgelegd ter goedkeuring.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de voorstelde beantwoording van de Kamervragen naar de Tweede Kamer te versturen (bijlage 1).

Kernpunten

- De leden Stoffer (SGP) en Gabriëls (GroenLinks-PvdA) hebben schriftelijke vragen gesteld over de mogelijkheden die u ziet om een brede inzet van innovatieve waterzuiveringstechnieken (naar aanleiding van een artikel over nanotechnologie, bijlage 2) te stimuleren dan wel vanuit rijkswege te verplichten, om daarmee een goede drinkwaterkwaliteit te garanderen en afvalwater vergaand te zuiveren.
- In de beantwoording van de vragen geeft u aan welke grote stappen er zijn en nog worden gezet en de rol van innovatieve zuiveringstechnieken die daarbij nodig is. Deze zuivering kan bij de bron of bij een rioolwaterzuiveringsinstallatie (verder RWZI) worden toegepast.
- Daarbij geeft u aan welke trajecten er lopen (vanuit IenW en de EC) die tot een aanvullende zuivering van microverontreinigingen (zoals medicijnresten) in effluent (uitstroom vanuit RWZI's) zullen leiden, waarmee de waterkwaliteit op termijn zal verbeteren.
- De welke zuiveringstechniek wordt toegepast is aan de uitvoerende partij en het betreffende bevoegd gezag, mits deze techniek een beste beschikbare techniek is.
- De wijziging van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater zal naar verwachting dit najaar worden vastgesteld. Daarin is opgenomen dat er een aanvullende vierde zuiveringstrap op termijn¹ verplicht wordt gesteld bij grotere RWZI's en wat kleinere RWZI's die lozen op gevoelig water. Als gevolg hiervan zal bij een deel van de Nederlandse RWZI's een extra zuivering worden ingebouwd waarmee microverontreinigingen worden gezuiverd.

¹ Per 2033 20% van de grote RWZI's en 10% van de klein RWZI's die lozen op een kwetsbaar water en per 2045 alle RWZI's die aan de criteria voldoen.

- Deze vierde trap zal via een Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (hierna: UPV) worden betaald door de producenten (en gebruikers) van humane geneesmiddelen en cosmetica.
- Momenteel loopt de subsidie Stimulering verwijdering medicijnresten waarbij subsidie verleend wordt voor aanleg en gebruik van een vierde zuiveringstrap op RWZI's die een hotspot zijn voor medicijnresten.

Krachtenveld

- Momenteel worden innovatieve technieken nog niet breed toegepast bij de zuivering van effluent in RWZI's. De komende jaren zal met de herziening van de Richtlijn Stedelijk Afvalwater op veel plekken een aanvullende (innovatieve) zuivering van het effluent benodigd zijn om aan de richtlijn te gaan voldoen en de waterkwaliteit te verbeteren. In Nederland wordt ook door bedrijven geïnnoveerd op dit gebied, zoals door NX Filtration. Op 14 juni hebben in de ochtend een delegatie kamerleden (PVV, VVD, BBB, SGP, Groenlinks-PVDA) en in de middag de SG en DG Water en Bodem van IenW een werkbezoek gebracht aan NX Filtration. Er zal komende jaren veel geïnvesteerd moeten worden vanuit waterschappen om een aanvullende zuivering te gaan bouwen bij de RWZI's. Hier zit een belang voor dit soort innovatieve bedrijven. Vanuit de waterschappen is er echter een duidelijk belang om zelf te kunnen kiezen welke techniek effectief en passend is op hun RWZI's.

Toelichting

- De waterkwaliteit in Nederland is nog niet op orde. De Europese Kaderrichtlijn Water verplicht landen om de waterkwaliteit te verbeteren en op orde te brengen. De Kaderrichtlijn Water verwijst naar de 'dochterrichtlijnen' de Grondwaterrichtlijn en de Richtlijn Prioritaire stoffen. Hierin zijn stoffen opgenomen die genormeerd zijn. Niet alle stoffen zijn al genormeerd in de Kaderrichtlijn Water, waaronder humane medicijnen (of hun afbraak-producten) en de meeste PFAS-verbindingen. Bij de herziening van de richtlijn prioritaire stoffen en de Grondwaterrichtlijn wordt verwacht dat er een aantal humane medicijnen hierop komen als mede meer PFAS-verbindingen. De onderhandelingen lopen nog.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Beantwoording kamervragen	Dit betreft de beantwoording van de Kamervragen.
2	Artikel Telegraaf	Dit betreft het krantenartikel uit de Telegraaf van 19-06-2024 waarnaar gerefereerd wordt in de Kamervragen.

Datum

30 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/190931

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Stoffen en Waterketen

Aan

De minister van Infrastructuur
en Waterstaat

Bijlage(n)

2